

ارتباطات علمی

معرفی پژوهشگاه ابن سینا | Introduction of Avicenna Research Institute |

نجمه رسولی^{۱*} و زهرا ندایی فرد^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد ژنتیک و اصلاح دام و طیور، گروه مهندسی علوم دامی، دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی گروه مهندسی علوم دامی، دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

درباره پژوهشگاه

پژوهشگاه ابن سینا مسیر تکامل و توسعه خود را از شکل‌گیری پژوهشکده‌ای کوچک در جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۷۷ آغاز کرده است. این پژوهشکده در تیر ماه ۱۳۷۸ به عنوان مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولیدمثل به تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید. فعالیت‌های این مجموعه از ابتدا بر ابعاد مختلف باروری مانند ایمونولوژی، ژنتیک، عفونت‌ها و غدد تولیدمثل و همچنین جنبه‌های اخلاقی و حقوقی باروری متمرکز بوده است. از نخستین سال‌های شکل‌گیری این مجموعه، تلاش شده است که با برگزاری سمینارهای بین رشته‌ای کشوری، متخصصان و صاحب نظران در رشته‌های مختلف به پژوهش در این زمینه ترغیب شوند.

در سال ۱۳۸۴، با توجه به اهمیت یافتن نانو-تکنولوژی و نانو-بیوتکنولوژی در سیاست‌گذاری علمی و پژوهشی کشور، پژوهشکده ابن سینا تأسیس مرکز تحقیقات نانو-بیوتکنولوژی را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیشنهاد کرد که در نهایت این مرکز نیز در شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی به تصویب رسید.

با گسترش موفقیت آمیز پژوهش‌ها در زمینه‌های مختلف علوم و فناوری‌های تولیدمثلی، مسئولین پژوهشکده ابن سینا در سال ۱۳۸۲ به این نتیجه رسیدند که زمان تحقق چشم انداز اصلی فعالیت‌ها، یعنی کاربردی کردن دستاوردهای پژوهشی در حوزه درمان فرا رسیده است و از این رو، مرکز فوق تخصصی درمان ناباروری و سقط مکرر ابن سینا تأسیس گردید. این مرکز با پشتوانه پژوهش‌ها و نوآوری‌های پژوهشکده و در قالب چهار کلینیک فعالیت خود را آغاز کرد که در این حوزه کلینیک سقط مکرر آن، نخستین کلینیک تخصصی در کشور بود. ارائه خدمات درمان‌های جایگزین، مانند اهدای جنین و رحم جایگزین نیز موجب شد مرکز درمان ناباروری ابن سینا به عنوان یکی از مراکز ممتاز و پیشرو در کشور شناخته شود.

*نویسنده مسئول: najmeh.rasuli1999@gmail.com

بخش: فیزیولوژی دام و طیور دبیر تخصصی: امیر مصیب زاده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۱۸ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۱۲/۰۳ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۵ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۰/۱۲/۲۰

فرنس‌دهی: رسولی، ن.، ندایی فرد، ز. معرفتی پژوهشگاه ابن سینا. علمی-ترویجی (حرفه‌ای) دامستیک، ۱۴۰۰، ۲۱(۳): ۶۰-۵۸.

AnimSSAUT

ادامه معرفی پژوهشگاه ابن سینا ...

فعالیت‌های پژوهشگاه ابن سینا امروزه نیز پویاتر و متنوع‌تر از گذشته ادامه دارد و در سال‌های اخیر دستاوردهای چشمگیری در زمینه‌های نوین همانند سلول‌های بنیادی و بیوتکنولوژی دامی داشته است. این پژوهشگاه همواره به ابعاد اخلاقی، حقوقی و فقهی پژوهش و درمان توجه داشته و بر همین اساس گروه حقوق و اخلاق زیستی پژوهشگاه ابن سینا در سال ۱۳۸۷ شکل گرفت تا سازگاری علوم و فناوری‌های نوین با نظام حقوقی، اخلاقی و فقهی موجود را بررسی و تبیین نماید و همچنین چالش‌ها و پیامدهای اخلاقی توسعه علوم و فناوری‌های زیستی را رصد کند. از این رو، پژوهش‌ها، سمینارها، کُتب و مقالات این گروه همواره جریان‌ساز و اثرگذار بوده و محققان و دانشجویان بسیاری را به پژوهش در زمینه حقوق و اخلاق زیستی جلب کرده است.

توانمندی‌ها

از مهم‌ترین اهداف شکل‌گیری پژوهشگاه ابن سینا می‌توان به انجام طرح‌های پژوهشی پایه، کاربردی و درمانی در زمینه فناوری‌های نوین زیستی «تولیدمثل و سرطان»، پیگیری انجام طرح‌های پژوهشی تا پایان مرحله نهایی، بررسی، شناسایی و کمک به رفع نیازهای پژوهشی بخش‌های تشخیصی و درمانی در زمینه فناوری‌های نوین، فراهم آوردن امکانات لازم متناسب با برنامه‌ها و طرح‌های پژوهشی، ایجاد ارتباط مطلوب با متخصصان و مبتکران مراکز علمی و پژوهشی کشور، فراهم کردن امکانات در جهت به ثمر رساندن اهداف پژوهشگاه، ارائه خدمات درمانی و تولیدی متناسب با حوزه‌های فعالیت پژوهشگاه، فراهم کردن زمینه‌های جذب دانشجویان فوق لیسانس و دکتری در انجام پایان‌نامه‌های پژوهشی، بهره‌گیری از آخرین نتایج پژوهش‌ها و پیشرفت‌های علمی جهت توسعه اهداف پژوهشگاه و همچنین تدوین و ارائه آموزش‌های علمی- کاربردی و دوره‌های تحصیلات تکمیلی با همکاری دانشگاه‌ها اشاره کرد. علاوه بر این مرکز خدمات تخصصی بایوفارم که سال ۱۳۹۷ تأسیس و راه‌اندازی

شده است، یکی از مراکز مهم این پژوهشگاه محسوب می‌شود که در زمینه تکثیر گاوهای ممتاز و برتر از نژادهای داخلی و خارجی با استفاده از فناوری تولید آزمایشگاهی جنین فعالیت می‌کند. لازم به ذکر است که تمرکز اصلی محققان در این مرکز بر روی اصلاح نژاد حیوانات مزرعه‌ای (دام‌های سنگین از جمله گاو، گاو میش، شتر و ...) می‌باشد.

پژوهشکده‌ها و گروه‌های پژوهشی

۱- پژوهشکده نانوبیوتکنولوژی

این پژوهشکده هم‌گام با توسعه فعالیت‌های بنیادین پژوهشگاه ابن سینا در زمینه فناوری‌های نوین علوم زیستی و در راستای اجرای سیاست‌ها و اهداف کوتاه مدت و بلند مدت ستاد نانوتکنولوژی در کشور با ایده محوری به کارگیری فناوری نانو در تشخیص و درمان بیماری‌های صعب‌العلاج شروع به فعالیت نموده است؛ که سه گروه پژوهشی تحت عناوین نانوتکنولوژی، مهندسی بافت و پزشکی بازساختی و حقوق و اخلاق زیستی در این پژوهشکده واقع شده و مشغول فعالیت و پژوهش هستند.

۲- پژوهشکده آنتی‌بادی منوکلونال

این پژوهشکده به منظور ایجاد پایگاهی جهت تمرکز و هماهنگی فعالیت‌های پژوهشی و تولیدی در زمینه تولید سلول‌های انسانی و حیوانی مولد آنتی‌بادی‌های منوکلونال، گامی بلند را به سوی توسعه علمی و صنعتی کشور برداشته است. تولید آزمایشگاهی و نیمه صنعتی آنتی‌بادی‌های منوکلونال مورد نیاز مراکز پژوهشی یا شرکت‌های تولیدی و همچنین تخلیص و مطالعه ویژگی آنتی‌بادی‌ها به منظور استفاده در تولید کیت‌های آزمایشگاهی و فرآورده‌های بیولوژیک تشخیصی و درمانی نقشی بسیار مؤثر و مفید در پیشبرد طرح‌های ملی- پژوهشی در کشور داشته است که سه گروه پژوهشی تحت عناوین هیپریدوما، ایمونوشیمی و مهندسی آنتی‌بادی- آنتی‌ژن در این پژوهشکده واقع شده و مشغول فعالیت هستند.

۳- پژوهشکده بیوتکنولوژی تولیدمثل

در این پژوهشکده، همکاری و فعالیت پژوهشی متخصصان علوم پایه پزشکی (جنین‌شناسی، ایمونولوژی، ژنتیک، بیوشیمی، بیولوژی سلولی و مولکولی) و متخصصان بالینی (زنان و زایمان و نازایی، آندروولوژی، غدد درون‌ریز، عفونی و بیماری‌های گرمسیری و ...) در کنار یکدیگر، در انجام طرح‌های پژوهشی و درمانی، از جمله وجوه متمایز کننده با سایر پژوهشکده‌ها است. با توجه به نوپایی نسبی علوم تولیدمثل و ناباروری و گسترش سریع آن در دو دهه گذشته، گستره‌ای وسیع از پژوهش‌ها فراروی محققان قرار گرفته است، که البته دستیابی و برنامه‌ریزی برای تمام این جنبه‌ها امکان‌پذیر نیست. از این‌رو، این پژوهشکده اولویت‌های تحقیقاتی خود را در زمینه تولیدمثل و ناباروری بر محورهای سقط مکرر، اندومتریوز، ناباروری با علت نامشخص، سلول‌های بنیادی، حیوانات ترانسژنیک، جنین، ناباروری در مردان و زنان با علل ژنتیکی و عفونت تولیدمثل متمرکز کرده است. سه گروه پژوهشی تحت عناوین جنین‌شناسی و آندروولوژی، ایمونوبیولوژی تولیدمثل و سلامت باروری در این پژوهشکده واقع شده و مشغول فعالیت هستند.

مراکز خدمات تخصصی

- مرکز رشد فناوری سلامت ابن سینا
- مرکز بایوفارم
- آزمایشگاه مرکزی
- بانک سلول درمانی

مرکز فوق تخصصی درمان ناباروری و سقط مکرر

- کلینیک سلامت جنسی
- کلینیک تشخیص و درمان سقط مکرر
- کلینیک دردهای لگنی، اندومتریوز و لاپاراسکوپي پیشرفته
- کلینیک روش‌های جایگزین درمان ناباروری (اهدا)
- کلینیک سلامت مادر، جنین، نوزاد
- کلینیک درمان ناباروری

فصلنامه‌ها و مجلات

- فصلنامه علمی پژوهشی باروری و ناباروری
- فصلنامه علمی پژوهشی بیوتکنولوژی پزشکی
- مجله ایرانی حقوق و اخلاق زیست پزشکی

دستاوردهای پژوهشگاه

- راه اندازی نخستین کلینیک فوق تخصصی درمان سقط مکرر در کشور
- راه اندازی نخستین کلینیک فوق تخصصی درمان آندومتریوز در کشور
- تشخیص انواع بیماری‌های ژنتیکی قبل از لانه‌گزینی و تشخیص بیماری‌های ژنتیک در حین بارداری
- راه اندازی بانک اطلاعات دوقلوها و چندقلوهای کشور
- تشخیص زودرس سرطان‌های ادراری- تناسلی با استفاده از آنالیز ادرار و خون بیمار به کمک آنتی‌بادی‌های طراحی شده علیه سلول‌های سرطانی به عنوان یک روش تشخیصی غیر تهاجمی
- طراحی و ساخت زخم پوش پیشرفته بر پایه پلیمرهای طبیعی جهت درمان زخم‌های عفونی: ارزیابی برون تن و درون تن
- اخذ موافقت بوردهای تخصصی و هیئت ممکنه وزارت بهداشت مبنی بر احراز شرایط راه‌اندازی دوره‌های دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته‌های ژنتیک پزشکی، بیوتکنولوژی پزشکی، ایمونولوژی پزشکی و بیولوژی تولیدمثل
- اخذ مجوز پذیرش دانشجو در رشته بیولوژی تولیدمثل از سال ۱۳۹۵ از سوی شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و اختصاص ۲ نفر ظرفیت پذیرش دانشجو در آزمون دکتری تخصصی وزارت بهداشت
- حمایت از پروژه‌های پایان‌نامه دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها؛ ۲۲۸ عنوان پایان‌نامه خاتمه یافته و ۲۲ عنوان پایان‌نامه در حال اجرا.

منبع

سایت پژوهشگاه ابن سینا (<https://www.avicenna.ac.ir/fa/>)

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

<https://domesticjsj.ut.ac.ir/contacts?action=loginForm>